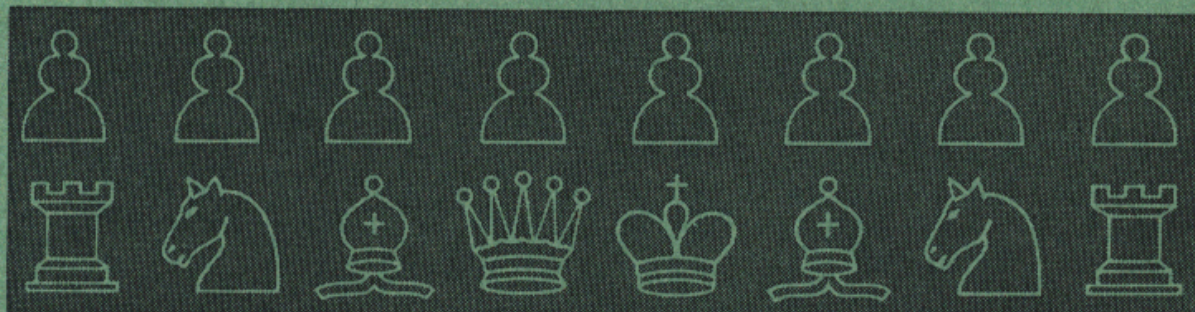

KR. 3,00 incl. moms

SKAKBLADET 8

66. ÅRGANG

AUGUST 1970

INDHOLD

<i>Eigil Pedersen: 4. Europa-holdturnering</i>	175
<i>Bent Larsen: Matchen i Solingen</i>	178
Frederiksberg Skakforenings jubilæumsturnering 1970 ...	180
<i>Arpad E. Elo: Elo ratingsystemet III</i>	182
Hovedkredsresultater	183
<i>Bent Larsen: Partier fra »Århundredets skakmatch«</i>	184

Nyheder 174 – Problemskak 186 – Korrespondanceskak 187

PARTIER:

Barczay 177 – Fischer 185 – Haahr, Th. 181 – Henriksen, P. V. 181
– Honfi 178 – Hvenekilde, J. 178 – Kavalek 179, 180 – Larsen, B. 179,
180, 184 – Matulovic 175 – Menvielle 176 – Pedersen, E. 176 –
Pedersen, K. 177 – Petersen, F. 175 – Petrosjan 185 – Spasskij 189

udgivet af
Dansk Skak Union

NYHEDER

Nye klubber

Vi byder følgende klubber velkommen pr. 1. juli!

1. hovedkreds:

Arbejdernes Skakforening af 1904 (AS 04) med 48/3 medlemmer. Klubben spiller Rantzausgade 58, Kbhvn. N. mandag. Formand: Egil Johansen, Elstedvej 21, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 70 46 86.

Arbejdernes Skakklub »Vesterbro« (ASV) med 26/1 medlemmer. Klubben spiller mandag Lyrskovgade 10. Tlf. (01) 31 10 58. Formand: Carl Christensen, Scandiagade 68/2, 2450 Kbsvn. SV.

B & W Skakklub med 13/0 medlemmer. Klubben spiller onsdag i foredragssalen, Strandgade 4. Formand: Frk. Birthe Pindborg, Stockflethsvej 7, st., 2000 Kbhvn. F. Tlf. (01) FA 1662 ulla.

Tårnby Skakklub med 38/3 medlemmer. Klubben spiller mandag Amager Landevej 61 (Studielokalet). Formand: Aage Qvist Hansen, Pårupvej 8, 2770 Kastrup. Tlf. (01) 50 58 33.

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds: F. S. ny formand: Lars Bo Rasmussen, Grønnehøj 11, 2720 Vanløse. Tlf. (01) 71 15 11.

Skakklubben af 1941 ny formand: Ole Block, Rødager Allé 42 C, 1. sal, 2610 Rødovre. Tlf. (01) 70 37 29.

2. hovedkreds: Nykøbing F. ny formand: Johs. Brix Hansen, Lundevej 3, Sundby, 4800 Nykøbing F.

Olympiadeholdet

Danmark stiller op med følgende hold ved skakolympiaden i Siegen:

1. Bent Larsen, 2. Finn Petersen, 3. Bo Jacobsen, 4. Mogens Moe, 5. Sejer Holm, 6. Jens Enevoldsen.

Omkampen om danmarksmesterskabet

Programmet for omkampen mellem Bjørn Brinck-Claussen, Ole Jakobsen, Peter H. Nørby og Finn Petersen er nu fastsat således:

1. runde: tirsdag den 4/8 kl. 18-23; hængepartier onsdag den 5/8 kl. 18-23.
2. runde: torsdag den 6/8 kl. 18-23; hængepartier fredag den 7/8 kl. 18-23.
3. runde: lørdag den 8/8 kl. 12-17; hængepartier samme dag kl. 19-23.
4. runde: søndag den 9/8 kl. 12-17; hængepartier samme dag kl. 19-23.

5. runde: lørdag den 15/8 kl. 12-17; hængepartier samme dag kl. 19-23.

6. runde: søndag den 16/8 kl. 12-17; hængepartier samme dag kl. 19-23.

Turneringen spilles som tidligere nævnt i Kampklubbens nye klubhus Solitudevej 5 A, sidebygningen, København N.

Ballerup-turneringen 1970

Husk tilmelding til den koordinerede Ballerup-turnering. Se juli-nummeret af Skakbladet.

Indbydelse til Det åbne Brøndby-mesterskab 1970

Brøndbyernes kommune, Brøndbyernes Skakklub og Brøndbyvester Skakklub har herved fornøjelsen at indbyde til turnering om Det åbne BRØNDBYMESTERSKAB 1970, der afvikles efter Monrads system over 7 runder på »Kernen«, Nygårds Plads 21, Brøndbyøster (1 minuts gang fra Brøndbyøster S-togsstation).

De 7 runder spilles med 1 times betænkningstid til hver spiller i hvert parti på følgende dage:

1., 2. og 3. runde spilles søndag den 6. september fra kl. 9,00. 4. og 5. runde spilles mandag den 7. september fra kl. 19,00. 6. og 7. runde spilles torsdag den 10. september fra kl. 19,00.

Der spilles i følgende klasser:

Mesterklasse (indskud kr. 35,-), 1. klasse (indskud kr. 30,-), 2. klasse (indskud kr. 25,-), 3. klasse (indskud kr. 20,-), begynderklasse (indskud kr. 15,-).

Tilmelding og oplysning: H. J. Nielsen, Randager 93, Albertslund, tlf. (01) 64 79 93.

Indskuddet indbetales til »Det åbne Brøndbymesterskab«, postgiro nr. 14 91 78, senest lørdag den 29. august. Tilmelding er først gyldig, når indskuddet er indgået.

Turneringsudvalget.

Indbydelse til Hedeboturneringen 1970

Hedehusene Skakklub indbyder hermed til en enkeltmandsturnering over 5 runder med begrænset betænkningstid (1/2 time pr. parti pr. spiller). Turneringen spilles søndag den 16. august på Hedehusene Kro. Der spilles i mester-, 1., 2. og 3. klasse samt begynderklasse.

Turneringsindskud: Mesterklasse 30 kr., 1. klasse 25 kr., 2. klasse 20 kr., 3. klasse 15 kr. samt begynderklasse 5 kr.

Rundefordeling: Kl. 9 velkomst - kl. 9,15 1. runde - kl. 11,00 2. runde - kl. 13,30 3. runde - kl. 15,00 4. runde - kl. 16,45 5. runde. Derefter præmieuddeling (kl. ca. 18,15).

Tilmelding sker til Hedehusene Skakklub, Hovedgaden 54, 2640 Hedehusene, giro 16 18 65, og tilmeldinger må være klubben i hænde senest den 8. august. Evt. supplerende

Fortsættes side 188.

SKAKBLADET

August 1970 . Nr. 8 . 66. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

4. Europa-holdturnering

Finalekampe i Østrig

Af Eigil Pedersen

3. runde

Jugoslavien	-	Danmark
1. Gligoric	1/2 - 1/2	Ole Jakobsen
2. Ivkov	1 - 0	Peter H. Nørby
3. Matulovic	0 - 1	Finn Petersen
4. Parma	1/2 - 1/2	Bo Jakobsen
5. Minic	1 - 0	Karl Pedersen
6. Bukic	1/2 - 1/2	Sejer Holm
7. Kurajica	1 - 0	Eigil Pedersen
8. Vukic	1 - 0	Sigfred From
9. Velimirovic	1 - 0	Troels Bjerre
10. Nicevski	1 - 0	Jørgen Hvenekilde
	7 1/2 - 2 1/2	

Efter den gode indsats mod østtyskerne gik en evt. respekt for det danske hold fløjten efter nederlaget til Bulgarien, som demonstrerede vore svagheder altfor åbenlyst! Nu stod Jugoslavien på spisesedlen, og det var et frygtindgydende hold, vi havde til modstandere. Alligevel klarede vi 2-2 på »olympiadeholdet« - de fire første pladser! Og det kunne endda være blevet til en sejr, idet Bo havde stormester Parma i meget alvorlige vanskeligheder, som burde have ført til sejr i hængepartiet. Men trods en omfattende analyse lavede den sejrssikre Bo en alvorlig fejl og måtte kæmpe for at holde remis. Et halvt point i de sidste seks partier er selvfølgelig for svagt, men de jugoslaviske spillere er meget rutinerede og selv blev jeg udsat for en massakre af den tidligere junior-verdensmester Kurajica i en variant i Aljehins forsvar, og den unge tiltalende spiller kunne efter partiet vise mig, hvorledes han også havde pøset stormester Hort i samme variant i et strålende angrebsspil! Senere fik jeg brug for min lærdom (!) i et parti mod Menvielle, Spanien og det førte til dansk sejr.

Finn Petersens gevinstparti over stormester

Matulovic fortjener naturligvis offentliggørelse:

4852

Siciliansk

Hvid: *Matulovic*, Jugoslavien.
Sort: *Finn Petersen*, Danmark.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, g6 5. Sc3, Lg7 6. Le3, Sf6 7. Lc4, Da5 8. 0-0.

Her er 8. f3 mindre godt efter 8. —, Db4! 9. Lb3, Sxe4! 10. Sxc6, Lxc3† 11. bxc3, Dxc3† 12. Ke2, dxc6 og om nu 13. Ld4 så 13. —, e5!.

8. —, 0-0 9. Lb3, d6 10. h3, Ld7 11. f4, Tac8 12. Sf3, b5 13. e5, Se8 14. Sg5!?

Den danske amatør skal knokles ned hurtigst muligt, og teksttrækket er meget indbydende.

14. —, e6 15. Sce4, d5 16. Lc5.

Så langt ser alt godt ud for hvid, men pludselig slår sort til.

16. —, h6! 17. Sf3.

Et kedeligt tilbagetog, men efter 17. Lxf8, Lxf8 18. Sf3, dxe4 19. Dxd7 følger 19. —, Db6†! 20. Kh1, Td8 og den hvide dronning er fanget.

17. —, dxe4 18. Dxd7, Tc7 19. Dd2, exf3 20. Dxa5, Sxa5 21. Lxf8, fxc2 22. Kxc2, Kxf8.

Med to tynde for en tyk - to springere for tårnet - er resten nu kun teknik - selv for en amatør!

23. Tad1, Ke7 24. Td4, Sc6 25. Td3, g5! 26. fxc5, hxc5 27. Tg3, Lh6 28. Te1, Sg7 29. Tc3, g4!.

Udmærket spillet. Nu truer Ld2.

30. Tc5, gxh3† 31. Kxh3, Se8 32. Tx

Redaktionen af næste nummer slutter den 10. i denne måned

b5, Sd4 33. Tb8, Sf3 34. Th1, Sxe5 35. Kg2, Lf4 36. Tb4, Sg6 37. Td1, Sd6 38. c3, Le3 39. Lc2, f5 40. Tb8, Lc5 41. Th1, Kf6 42. Lb3, Tg7.

Her blev partiet afbrudt og opgivet af hvid næste dag uden kamp.

4. runde

Danmark		-	Sovjetunionen	
1. Ole Jakobsen	1/2 - 1/2		Petrosjan	
2. Peter H. Nørby	0 - 1		Polugaevskij	
3. Finn Petersen	0 - 1		Geller	
4. Bo Jacobsen	0 - 1		Smyslov	
5. Karl Pedersen	0 - 1		Tajmanov	
6. Sejer Holm	0 - 1		Tal	
7. Jens Enevoldsen	0 - 1		Stein	
8. Sigfred From	0 - 1		Cholmov	
9. R. Kock Iversen	0 - 1		Balaschov	
10. Jørg. Hvenekilde	0 - 1		Gipslis	
		1/2 - 9/2		

Verdensmesterholdet mod lille Danmark. Det tegnede til 10-0, men Ole snød eks-verdensmesteren Petrosjan og reddede en remis. Petrosjan havde en meget fordelagtig stilling og ofrede i overmod en officer. Ole parerede det følgende angreb meget snedigt og tvang Petrosjan til at tage remis ved trækgentagelse! Det var eks-mesteren meget utilfreds med og han havde travlt med bagefter at vise de russiske spillere, hvorledes han nemt kunne have vundet partiet! Nørby fik som sædvanlig et afbrudt parti med remisudsigter, men Polugaevskij sled ham op og vandt.

5. runde

Tjekkoslaviet		-	Danmark	
1. Hort	1 - 0		Ole Jakobsen	
2. Filip	1 - 0		Peter H. Nørby	
3. Jansa	1 - 0		Finn Petersen	
4. Smejkal	1 - 0		Bo Jacobsen	
5. Kozma	1/2 - 1/2		Karl Pedersen	
6. Plachetka	1/2 - 1/2		Sejer Holm	
7. Kupka	1 - 0		Sigfred From	
8. Pribyl	1/2 - 1/2		Troels Bjerre	
9. Lechtynsky	1 - 0		R. Kock Iversen	
10. Blatny	1 - 0		Jørg. Hvenekilde	
		8 1/2 - 11 1/2		

Igen en dårlig dag for dansk skak uden gevinster! Ole kæmpede godt, men måtte bøje sig for Hort's nydelige spil efter fem timers kamp. Efter kun at have scoret to points ud af tyve mulige i de to sidste runder, er sidstepladsen en kendsgerning.

6. runde

Danmark		-	Spanien	
1. Ole Jakobsen	1/2 - 1/2		Pomar	
2. Finn Petersen	0 - 1		Corral	

3. Bo Jacobsen	0 - 1	Medina
4. Karl Pedersen	1 - 0	Bellon
5. Sejer Holm	0 - 1	Visier
6. Jens Enevoldsen	0 - 1	Calvo
7. Eigil Pedersen	1 - 0	Menvielle
8. Troels Bjerre	1/2 - 1/2	Perez
9. R. Kock Iversen	1/2 - 1/2	Mezino
10. Jørg. Hvenekilde	1 - 0	Llado

4 1/2 - 5 1/2

Endelig en modstander vi kunne være i stue sammen med! Det blev til en meget jævnbyrdig match, som vi nok burde have vundet. Såvel Ole som Finn havde gode muligheder, men kiksede i de kritiske stillinger. Store Karl kom hurtigt ud af starthullerne og måste fuldstændig den spanske juniormester og selv fik jeg lejlighed til at spille et »roligt« parti mod Menvielle, der noget letsindigt gik ind i samme variant i Aljechins forsvar, som jeg spillede mod Kurajica i matchen mod Jugoslavien. Nu havde jeg de hvide brikker og havde lært lidt om sorts vanskeligheder! Hvenekilde snørede meget smart Llado i slutspillet og Llado opgav hængepartiet, da han opdagede en udækkelig matsætning!

4853

Aljechins forsvar

Hvid: *Eigil Pedersen*, Danmark.

Sort: *Menvielle*, Spanien.

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. c4, Sb6 5. exd6, exd6 6. Le2, Le7 7. Sf3, 0-0 8. 0-0, Lg4 9. Sc3, Sc6 10. b3, Lf6 11. Le3, d5!?

Sådan spillede jeg også mod Kurajica i 3. runde. Og Bent Larsen vandt med sort over Gipslis i samme variant ved interzoneturneringen i Sousse!

12. e5, Sc8 13. Dd2.

Bent Larsens kommentar i partiet mod Gipslis, som her spillede 13. b4(?) lyder: I en lignende stilling er dette kendt som meget stærkt, nemlig den stilling, vi får, hvis vi erstatte 5. exd6 og Le7-f6 med g6 og Lg7. Men her udretter trækket intet. Forskellen er, at det i den anden situation mobiliserer en hvid bondemajoritet på dronningfløjen. Jeg formoder, at det rigtige må være 13. h3.

13. —, h6 14. h3, Lf5 15. g4, Le6!?

Her spillede jeg 15. —, Lg6 mod Kurajica og blev fuldstændig mast efter 16. Tad1, S8e7 17. Se1, Kh8 18. f4 etc. Efter partiet var Kurajica så elskværdig at vise mig, hvorledes han også havde besejret stormester Hort i samme variant blot med den forskel, at Hort spillede 15. —, Lh7. Kurajica mente, at sort kunne klare sig med 15. —, Le6.

16. Kg2, b6 17. Sa4.

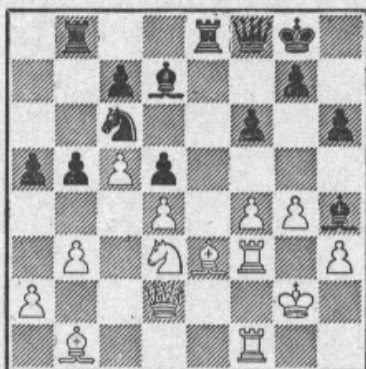
Vi må først have afklaret spillet på dronningfløjen.

17. —, Tb8 18. Tac1, b5 19. Sb2, S8e7 20. Sh2, Sg6 21. f4, Te8 22. Sf3, Sh4†

23. Sxh4, Lxh4 24. Ld3, De7 25. Tf3, Ld7 26. Lb1.

Nu står hvid knusende overlegent.

26. —, Df8 27. Sd3!, f6 28. Tcf1, a5

29. Se5!

Ikke nogen vanskelig beslutning. Efter 29. —, fxe5 30. fxe5 er sort helt udspillet, f. eks. 30. —, De7 31. Dd3, g6 32. Tf7, Dx f7 33. Txf7, Kxf7 34. Dxc6†, Ke7 35. Dxc6 og sort kan opgive.

29. —, Sxe5 30. fxe5.

Nu er f6 angrebsobjektet.

30. —, Te6 31. Dd3, Kf7.

Partiet blev overværet af flere tilskuere og én af dem hviskede på udmærket dansk – skak på g6, imens jeg udpønsede angrebsplanen! Jeg spillede imidlertid noget andet og den hviskende rejste sig fra stolen og ønskede mig lykke og held i fortsættelsen!

32. Lf4, Tc6 33. exf6, Lxf6 34. Le5, Ke7 35. De3!

Indledningen til en effektiv omplacering af dronningen.

35. —, Kd8 36. Df2, Ke7 37. Dg3, Tc8 38. h4, Dg8 39. Lg6, Te6 40. g5, hxg5 41. hxg5, Lxe5 42. Tf7†, Kd8.

Eller 42. —, Dxf7 43. Txf7†, Kd8 44. Df2, Txc6 45. Tf8†, Le8 46. Df7 og sort kan opgive.

43. Tf8†, Le8 44. Dg4, opgivet.

7. runde

Ungarn	—	Danmark
1. Portisch	1/2 - 1/2	Ole Jakobsen
2. Lengyel	1 - 0	Peter H. Nørby
3. Szabo	1 - 0	Finn Petersen
4. Barcza	1 - 0	Bo Jacobsen
5. Barczay	0 - 1	Karl Pedersen
6. Bilek	1 - 0	Eigil Pedersen
7. Dely	1 - 0	Sigfred From
8. Czom	1/2 - 1/2	Troels Bjerre
9. Forintos	1 - 0	R. Kock Iversen
10. Honfi	0 - 1	Jørg. Hvenekilde
	7 - 3	

Vi spillede efter min mening en udmærket match mod de stærke ungarere, selv om flere partier gik tabt efter grove fejl. Ole havde det

vanskeligt mod Portisch, men klarede igen en remis og både Nørby og Finn kæmpede længe mod stormestrene, men måtte bøje sig for overmagten. Karl spillede sit Steinitz-forsvar i spansk og stormester Barczay gik helt galt i byen og blev mast! Også Hvenekilde fik bid og gav ikke slip på byttet – den internationale mester Honfi.

4854

Spansk

Hvid: Barczay, Ungarn.

Sort: Karl Pedersen, Danmark.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, Sf6.

Karl Pedersen sværger til det ældgamle Steinitz-forsvar og har endnu ikke mødt en modstander, som har kunnet betvinge ham. Nu skal det prøves mod en stormester!

4. 0-0, d6 5. d4, Ld7 6. Sc3, Le7 7. Te1, exd4 8. Sxd4, 0-0 9. Lf1, Te8 10. h3, Se5 11. Lf4.

En del af sorts succes i dette forsvar ligger i, at hvid overvurderer stillingen – den større terræfordel – og det frister ofte til aggressivt spil. Tilsyneladende er 11. f4 meget stærkt for efter 11. —, Sg6 12. e5, dxe5 13. fxe5 er kongespringeren fanget, men så slår sort til med 13. —, Lc5! og vinder.

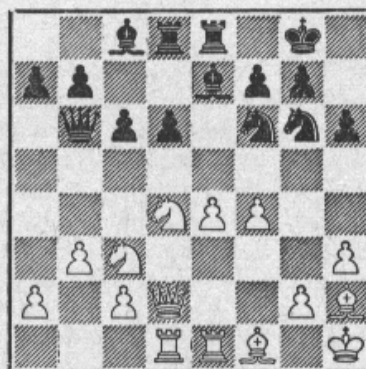
11. —, Sg6 12. Lh2, c6 13. Dd2.

Måske var 13. Sf5 en bedre chance for at stable et angreb på benene.

13. —, Db6 14. b3(?).

En alvorlig svækkelse af de sorte felter på dronningfløjen. Bedre 14. a3.

14. —, Tad8 15. Tad1, h6 16. Kh1, Le8 17. f4.

17. —, d5!

Netop som hvid er ved at stable et angreb på benene, sætter sort meget logisk modangrebet ind i centrum.

18. f5, Sh4 19. exd5?

På denne måde løser hvid ikke stillingsproblemet. Det var nok nødvendigt at spille: 19. Sa4, Db4 20. Dxb4, Lxb4 21. c3 selvom der opstår en meget kompliceret stilling. Alt tyder dog på, at hvid kan holde balancen.

19. —, Lb4!

Nu er hvid i store vanskeligheder!

20. Txe8†, Txe8 21. Dd3.

Eller 21. Df4, Lxc3 22. Dxb4, Te4!

21. —, Lxc3 22. Dxc3, Se4!

Nu er hvid totalt overspillet.

23. De1, Sxf5 24. Sxf5, Sf2† 25. Dxf2, Dxf2.

Her kunne stormesteren roligt have givet op, men han håber stadig på et mirakel.

26. Sd6, Te1 27. Txe1, Dxe1 28. Kg1, Ld7 29. Sxb7, cxd5 30. Sd6, De3† 31. Kh1, De1 og nu opgav hvid.

4855 Grünfeld-indisk

Hvid: Jørgen Hvenekilde, Danmark.

Sort: Honfi, Ungarn.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. cxd5, Sxd5 5. e4, Sxc3 6. bxc3, Lg7 7. La3.

Tidligere anså man 6. —, Lg7 for en åbningfejl, men teksttrækket kan nu bekæmpes med 7. —, Sd7! f. eks. 8. Lc4, c5 9. Db3, 0-0 10. Sf3, a6! og sort har fordel. Derfor spilles almindeligvis først 6. —, c5. Allerede i 1949 havde jeg lejlighed til at spille varianten med de hvide brikker mod »plovjernet« alias Chr. Poulsen og det blev til følgende »perle«: 1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. cxd5, Sxd5 5. e4, Sxc3 6. bxc3, c5 7. Lc4, Lg7 8. Se2, 0-0 9. Le3, cxd4 10. cxd4, Sc6 11. 0-0,

Sa5 12. Ld3, Le6 13. d5!, Lxa1 14. Dxa1, f6 15. Lh6, Te8 16. Sf4, Ld7 17. e5!, Tc8 18. e6, La4 19. Db1, Kh8 20. Lxg6, hxg6 21. Lg7†, opgivet.

7. —, 0-0 8. Sf3, b6 9. Le2, Lb7 10. e5, c5 11. dxc5, Dc7 12. 0-0, bxc5 13. Db3.

Denne stilling er vanskelig at behandle for begge spillere, og sort kører nu helt galt i byen.

13. —, Sc6.

Det bedste var 13. —, Sd7 for efter 14. e6, fxe6 15. Dxe6†, Kh8 16. Sg5 kan sort bl. a. spille 16. —, Lf6.

14. e6, f5(?).

Sort burde nu have taget slagsmålet efter 14. —, Se5.

15. Tfd1, Tad8 16. Td7, Txd7 17. exd7†, Kh8 18. Tad1, Sd8 19. Dc4, Lf6 20. Dxc5, Db8 21. Sd4, Da8 22. Lc1, Lxg2 23. f3, Lh3 24. Lh6, Tg8 25. Lc4, e6 26. Lf4!, Db7.

Eller 26. —, g5 27. Le5 som i partiet.

27. Le5, Lxe5 28. Dxe5†, Tg7 29. Sx e6, Db6† 30. Kh1!, opgivet.

På 30. —, Sxe6 følger 31. d8(D)†, Dxd8 32. Txd8†, Sxd8 33. De8† og matsætning i næste træk.

Matchen i Solingen

30. maj til 7. juni, Larsen-Kavalek 6-2

Af Bent Larsen

Matchen arrangeredes af »Solinger Schachgesellschaft 1868«, den tyske holdmester. Det er en klub, der adskiller sig fra næsten alle andre tysk skakklubber derved, at man på holdet har udenbys spillere, endda folk, der kommer meget langt borte fra. O'Kelly fra Bruxelles, Lehmann fra Berlin o. s. v. Faktisk er i øjeblikket kun én af klubbens ti bedste spillere bosiddende i Solingen, Capelan. Der er naturligvis penge med i spillet, selv om det ikke er fodboldlønninger, til gengæld er spillernes pligter jo også ret besejdede, nogle få klubkampe i løbet af året. Fra andre klubber har man betragtet Solingen med en blanding af misundelse og forargelse på de gode gamle amatøridealers vegne, men et forslag om, at deltagerne i det tyske holdmesterskab skulle være bosiddende i den by, de spillede for, blev dog forkastet for et stykke tid siden.

Klubbens mæcen hedder Egon Evertz. Han ville egentlig være verdensmester i bilvæddeløb, og en samling sølvtoj beretter om tre tyske mesterskaber og andre sejre. Men hans kone fandt denne sport for farlig og fik ham til at holde op. Så gav han sig til at spille

skak, det er jo normalt ikke livsfarligt. Han blev hurtigt en habil mand på klubbens førstehold, det var ikke så stærkt dengang. I mellemtiden havde han gjort et par opfindelser og tjent en hel masse penge, og han fik lyst til at bruge en beskedent del af dem på skak. Klubben skulle have Tysklands stærkeste hold! Det har det nu.

I 1969 vandt man omsider mesterskabet. Foruden O'Kelly havde man endnu en stormester på holdet, den landflygtige tjekke Kavalek, der siden 1968 har boet i Tyskland, men nu vil til at studere ved et universitet i USA. Vistnok som en slags tak til førstebrætsspilleren arrangerede man altså en match mellem ham og undertegnede. Vel først og fremmest som træning, men vel også med et svagt håb om et sensationelt resultat. Dette sidste blev der nu ikke noget af, efter fem partier havde jeg 4½ points, parti nr. 2 var blevet remis, de andre havde jeg vundet, sejren var allerede hjemme. 6. parti tabte jeg, det spillede jeg sorgløst og slapt, men 7. parti vandt jeg, i tidnød kiksede Kavalek en remis i et tårnslutspil med bonde mindre. 8. parti blev remis, en interessant åb-

ningsnyhed gav mig initiativet med sort, men Kavalek forsvarede sig godt.

Der blev spillet aggressivt og interessant, spændende partier og interessante ideer, også i åbningerne. I det store og hele kunne jeg være tilfreds med mit spil, efter den dårlige indsats i Holland, havde jeg haft min længste skakferie i et halvt år, tre uger, og det havde åbenbart hjulpet. I 1. parti fandt jeg ikke den stærkeste fortsættelse i en meget vanskelig stilling og vandt kun p. gr. a. min modstanders tidnød, i 3. parti begik jeg en alvorlig fejl, der forblev uudnyttet, i 6. parti spillede jeg ukoncentreret – ellers var mit spil tilfredsstillende og i flere partier virkelig godt. I intet af partierne var jeg i tidnød.

For mine bedste præstationer anser jeg disse to partier:

4856 Aljehins forsvar

Hvid: *Kavalek*. Sort: *Larsen*.

4. matchparti.

1. e4, Sc6 2. Sf3.

Denne snedighed er faktisk det almindeligste svar på 1. —, Sc6, i internationale turneringer er 2. d4 vist kun blevet spillet mod mig to gange. Jeg vil jo ikke spille 2. —, e5, og så er der næsten intet andet valg end 2. —, Sf6. Fra Nimzowitsch' forsvar glider vi altså over i Aljehins, endda i en noget risikabel variant, men til gengæld uden at hvid har fået lejlighed til at spille f4.

2. —, Sf6 3. e5, Sd5 4. d4, d6.

Efter trækfølgen 1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3 anses Sc6 for risikabelt, teorien giver fornuftige folk valget mellem 4. —, Lg4 og 4. —, g6, min egen specialitet 4. —, dxe5 betragtes med skepsis. Jeg har dog spillet 4. —, Sc6 adskillige gange, desuden har jeg af og til fået denne stilling via 1. —, Sc6, som i det foreliggende parti. Resultaterne har været gode, Lothar Schmid spillede også varianten med succes i sin tid.

5. c4, Sb6 6. exd6.

Teoriens næsten-gendrivelse er 6. e6!?, det har jeg kun været udsat for to gange, og jeg vandt begge partier, mod Christoffel i 1961 og mod Tal i 1969.

Efter teksttrækket kan sort ikke spille cxd6, da hvid kommer i fordel med 7. d5. Men det gør heller ikke noget, jeg har fantastisk fine resultater med det tilsyneladende samme exd6 i den slags stillinger, se således parti nr. 45, mod Gipslis, i »50 udvalgte partier«.

6. —, exd6 7. Le3, Le7 8. Le2, 0-0 9. 0-0, Lg4 10. b3, f5!

I noterne til Gipslis-partiet nævner jeg en lignende mulighed, men i denne stilling, hvor hvid har rokeret i stedet for at spille Sc3, er trækket meget bedre motiveret. Den første pointe er 11. Dd2, f4! 12. Lxf4, Lxf3 13. Lxf3, Sxd4! (14. Dxd4?, Lf6) med godt spil for sort.

Det kan nok efter teksttrækket slås fast, at det havde været fornuftigt af hvid at spille 9. Sc3.

11. Sc3, f4 12. Ld2, Lf6 13. Lxf4.

Efter 13. d5, Lxf3 14. Lxf3, Sd4 15. Le4, Le5 fulgt af Sd7 har sort en bekvem stilling med visse chancer for kongeangreb.

13. —, Lxf3 14. Lxf3, Lxd4 15. Ld2, Dh4 16. Kh1!

Det eneste gode træk, sort truede ubehageligt Se5. Nu går 16. —, Lxf2? naturligvis ikke p. gr. a. 17. Se4. Jeg mente allerede at stå bedst, men efter teksttrækket burde hvid kunne holde balancen.

16. —, Tae8 17. Tc1?

Rigtigt var kun 17. Lxc6!, bxc6 18. Lg5!, Dxc5 19. Dxd4. Sorts tårne er kommet først på de åbne linier, men der er ingen indbrudsmuligheder, og det tager tid at bringe den sorte springer i spil, og hvid kan derfor klare sig.

Teksttrækket ofrer en bonde, og der opstår en stilling, hvor hvid har to løbere mod to springere. Hvis ikke sort kunne sætte en springer fast på e5, ville løberparret muligvis være kompensation for minusbonden.

17. —, Lxf2 18. Se4, Txe4 19. Txf2, T4e8!

Det bedste. 19. —, Te7 forkastede jeg p. gr. a. svaret 20. Df1.

20. Le1, Dg5 21. Ld2, Dc5 22. Tf1, Se5!

Hvid kan åbenbart ikke slå på b7 p. gr. a. Txf1 fulgt af Sg4, hans løber bliver altså drevet tilbage, en vigtig sejr for sort.

23. Le2, Txf1 24. Dxf1, Tf8 25. Dd1, Dd4 26. Tc3, Sbd7.

Det var fristende at uskadeliggøre det hvide løberpar, og stillingen efter 26. —, Sg4! 27. Lxg4, Dxd2 28. Le6†, Kh8 29. Tc1 bør vel også vinde, men den sorte springer står i første omgang skidt. Jeg foretrak at bringe den i aktion med det samme, de hvide løbere er ikke farlige i denne stilling.

27. Tg3, Tf7 28. Dc1, Sc5 29. Le3, De4 30. h3, b6!?

Efter lang tids betænkning. Jeg så ikke nogen hurtig afgørelse og besluttede mig til at forstærke stillingen, i nogle tilfælde kan a-bondens fremmarch skabe nye svagheder i den hvide stilling.

31. Kh2, a5 32. Lh5, g6 33. Lh6?

Gør arbejdet lettere for sort.

33. —, Dh4 34. Lf3, Sxf3† 35. gxf3, De7 36. Dd2, Tf5 37. Tg2, De6.

Et godt lille træk, der skeler i retning af h3. Iøvrigt vinder stillingen af sig selv, blot man sørger for ikke at blive sat mat. Bortset fra truslerne på g7 er den hvide løber meget mindre værd end den sorte springer.

38. Te2, Te5 39. Txe5, Dxe5† 40. f4, Dh5 41. Lg5, Df3 42. Lh4, Se4 45. Dd5†, Kf8. Hvid opgav.

4857

KongeindiskHvid: *Larsen*. Sort: *Kavalek*.

5. matchparti.

1. c4, Sf6 2. Sc3, g6 3. e4, d6 4. d4, Lg7 5. Sf3, 0-0 6. h3.

En af mine specialvarianter, i stedet for teoriens 6. Le2. I 3. matchparti spillede Kavalek 6. —, c5 7. Le2, cxd4 8. Sxd4, Sc6 9. Le3, Ld7 10. 0-0, a6, hvilket fører til en slags Siciliansk, i forhold til Maroczy-opstillingen har hvid tabt et tempo, da trækket h3 er temmelig værdiløst. Naturligvis er der også andre muligheder efter 6. —, c5, f. eks. det uklare bondeoffer 7. d5, e6 8. Ld3, exd5 9. exd5, Te8+ 10. Le3!?, Lh6 11. 0-0, Lxe3 12. fex3, men ifølge mine gamle analyser får sort udmærket spil, hvis han lader være med at spille tid på Txe3.

6. —, e5 7. d5, Sh5!?

I München 58 diskuterede jeg varianten 6. h3 med mine holdkammerater, og de var betænkelige ved teksttrækket. Pointen er den simple: 8. g3?, f5 9. exf5, gxf5 10. Sxe5??, De8, og 8. Sh2, der stod anbefalet hos Pachman, var dog et hæsligt træk. Det syntes jeg faktisk også dengang, men senere kom jeg, efter nærmere undersøgelser, alligevel til at synes om det. I hvert fald er det klart, at 6. h3 ville miste sin charme, hvis man ikke kunne forhindre, at sort fik en aktiv stilling med 7.—, Sh5 fulgt af f5.

8. Sh2!, Lf6!?

En bemærkelsesværdi idé, sort opgiver i første omgang f7-f5 og tilstræber i stedet den gunstige løberafbytning Lg5. Pachman angav blot et gammelt russisk parti med fortsættelsen 8. —, a5 9. g3, Sa6 10. Le2, hvilket naturligvis ikke er særlig godt for sort.

Jeg så kun én mulig gendrivelse af den sorte plan, og den spillede jeg uden større betænkning:

9. Le2, Sg7.

9. —, Sf4? 10. Lf3 er dårligt for sort.

10. h4!, Lxh4 11. Dd2!!

Kavalek slog bonden uden at tænke ret længe, alt andet ville have været en indrømmelse. Men efter teksttrækket tænkte han i over 40 minutter, og efter det næste træk i 50. Langt over halvdelen af hans tid til de første 40 træk blev altså anvendt på disse to, som han næppe var helt tilfreds med, men jeg kan ikke se noget bedre forsvar.

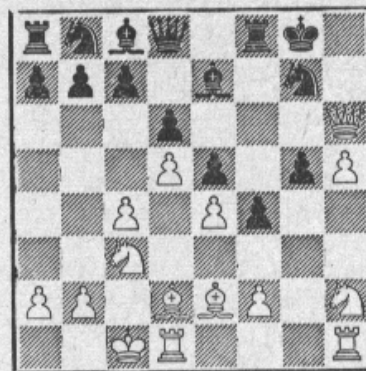
11. —, h5 12. Dh6, Le7 13. g4, g5 14. gxh5, f5.

Efter 14. —, f6 15. Dg6, De8 16. Dxe8 står hvid bedst, han kan for eksempel manøvrere sine springere til e3 og g3, bytte de hvid-feltede løbere af, sætte en springer fast på f5 og indlede en aktion på dronningfløjen.

En grov fejl ville nu være 15. exf5??, Sxf5 16. Dg6+, Kh8! med dronningfangst. Man skal naturligvis passe på, når man sådan lader dron-

ningen indespærre, men der er lige akkurat tid til at få dronningtårnet med:

15. Ld2!, f4 16. 0-0-0.

Kavalek havde nu mindre end en halv time tilbage. Hans næste træk indleder en manøvre, der koster en bonde. Men der er ikke bedre, se f. eks. 16. —, a5 17. Tdg1, Sa6 med to muligheder:

18. Sf3!?, g4 19. Sxe5 (19. Sh2, Tf6 remis), dxe5 20. Lxg4 med meget stærkt angreb.

18. Dg6, Kh8 19. Sf3, g4 20. Sh2 med stor fordel, denne gang fører 20. —, Tf6 21. Dg5, Tf8 ikke til remis p. gr. a. skakken på h6.

16. —, Sd7 17. Tdg1, Tf7 18. Sf3, Sf8 19. Sxg5, Tf6 20. Dxg7+, Kxg7 21. Se6+, Kh7 22. Sxd8, Lxd8 23. Lg4, Lxg4 24. Txxg4, Tf7.

Dette slutspil bør hvid naturligvis vinde, bonde mere og den bedste løber.

25. f3, Sd7 26. Le1, a6 27. Sd1, Lf6 28. Sf2, Tg8 29. Txxg8, Kxxg8 30. Sg4, Th7 31. Lf2, Kf7 32. b4, b6 33. Kd2, Le7 34. Kd3, Th8 35. a4, Ta8?

Sort ser i tidnøden, at én af hvids trusler er Ta1 fulgt af a5, eventuelt efter at der er spillet h6. Han vil komme hvid i forkøbet ved selv at spille a5 — og glemmer fuldstændig, at feltet h6 nu er ugarderet.

36. Sh6+, Kf8 37. Tg1, Ke8 38. Tg8+, Lf8 39. Lh4, a5 40. b5, Sc5+ 41. Kc2, Sxa4 42. Sf5, Kf7 43. Tg1. Sort opgav.

h-bonden kører jo igennem. Dermed stod det 4½-1½!

Frederiksberg Skakforenings 50-års jubilæumsturnering 1970

Frederiksberg Skakforening

Den første skakforening på Frederiksberg blev stiftet den 6. december 1905. Den blev indmeldt i Dansk Skak Union i 1908 og var således den første skakforening indenfor Valby Bakke, der kom ind i unionen. Selv om den blev opløst allerede i efteråret 1912 har den sin plads i unionens historie.

Den nuværende Frederiksberg Skakforening blev stiftet den 6. maj 1920. Da K.S.U. i 1937 dannede den såkaldte mesterrække af sine stærkeste medlemmer kom F.S. ind i denne og har med enkelte undtagelser spillet der siden. I 1947-48 sejrede F.S. første gang i rækken og gentog sejren i 1951-52, 1953-54, 1954-55 og femte gang i 1959-60.

I 1962 begyndte divisionskampene, hvor F.S. vandt i 1966-67, men også i de andre forløbne år spillede nær toppen, indtil de i jubilæumsåret måtte prøve nedgangen til 2. division. Holdenes navne var fra 1946 Jens og Harald Enevoldsen, Viggo Rasmussen, John Tornerup og senere Palle Ravn. Også nye navne er kommet til: Tage Sørensen, Frode Terkelsen og Schøller Larsen. Et nyt hold er nu under opsejling med Brinck-Claussen i spidsen.

Også blandt københavns mestre og danmarksmestre finder man i de senere år mange F.S.-spillere, således i fyrre og halvtredserne Jens og Harald Enevoldsen og Palle Ravn og i de seneste år Brinck-Claussen.

Endelig skal omtales de arrangementer, der gav stødet til foreningens fremgang: Den internationale turnering i 1947 og invitationerne til Tartakover 1948 og til Euwe 1949, samt jubilæumsturneringen, der refereres nedenfor.

Poul Gregers Jensen.

Jubilæumsturneringen

Turneringen blev spillet i Frederiksberg Skakforenings lokaler på Sveasvej 7. - 17. maj og havde samlet 111 deltagere.

Fredag den 8. maj var der en festlig modtagelse på Frederiksberg rådhus for alle turneringens deltagere samt for medlemmer af Frederiksberg Skakforening.

Vinder af *eliteklassen* og af ærespræmien skænket af Frederiksberg kommune blev Palle V. Henriksen, Studenterforeningen, der sejrede med 6 p. af 8 mulige. Herefter fulgte: 2. Jens Kristiansen, Gladsaxe 5½, 3. Allan Poulsen, Gladsaxe 5, 4.-5. Torben Kjeldsen, Studenterforeningen og Eric Brøndum, Capablanca hver 4½, 6. Th. Haahr, Kampklubben 3½, 7. Ove Søgård, Studenterforeningen 3, 8. Steffen Zeuthen, Frederiksberg 2½, 9. Carsten Byrn, Lyngby-Virum 1½.

Præmietagere i de øvrige klasser blev:

Mesterklassen: 1. Mogens Ravn Johansen, Frederiksberg 6, 2. Lars Petersen, 1941 6, 3. Gert Iskov, Frederiksberg 5½, 4. Hans Rasmussen, Vejlbj-Risskov 5½. - Der var 10 deltagere, der spillede alle mod alle.

1. klasse, gr. A: 1. Hans Dahl Pedersen, Ringsted 6½, 2. Ole Wium, Capablanca 5½, 3. Merete Haahr, Kampklubben 5, 4. Bo Rasmussen, Hellerup 5, 5. Lars Hyldkrog, Frederiksberg 4½, 6. Åge Frederiksen, Lyngby-Virum 4½.

1. klasse, gr. B: 1. Kjeld Petersen, Øbro 5½, 2.-3. Imre Oravec, Ballerup Skk. og Benny Børgesen, Frederiksberg hver 5½, 4. Lennart Sperber, Studenterforeningen 5, 5. Carsten Pe-

tersen, Brønshøj Skf. 4½, 6. Ole Sylvestersen, Frederiksberg 4½.

2. klasse, gr. A: 1. Carsten Christiansen, Rødovre 5½, 2. Jan Tovgård Pedersen, Søllerød 5½, 3. Ebbe Melgård, Københavns Skf. 5, 4. Bent Jørgen Andersen, Frederiksberg 5.

2. klasse, gr. B: 1. Henning Pedersen, Glostrup 6, 2.-3. Poul Gregers Jensen, Frederiksberg og Benny Petersen, 1941 hver 5, 4. Helge Nielsen, Hellerup 4½.

3. klasse: 1. Michael Andersen, Hvidovre 5, 2. Klaus Wolf, pers. medl. 5, 3. John Christiansen, 1941 4½, 4. Jesper Jørgensen, Frederiksberg 4½.

En afsluttende lynturnering vandtes af Allan Poulsen, Gladsaxe.

4858 Nimzo-indisk

Hvid: *Palle V. Henriksen*, Studenterforeningen.
Sort: *Th. Haahr*, Kampklubben.

6. runde

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. Dc2, d6 5. Sf3.

Mere energisk er 5. Lg5.

5. —, 0-0 6. Ld2, c5 7. e3, Sc6.

Solidere er 7. —, cxd4 8. exd4, d5. Sort tilstræber gennemførelse af e5, men det giver et kedeligt hul på d5.

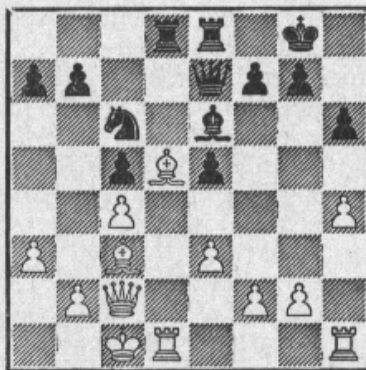
8. a3, La5 9. Ld3, e5 10. dxe5, dxe5 11. Sg5, h6 12. h4, Lxc3.

Springeren på g5 kan naturligvis ikke slå. Samtidig truer hvid med eventuelt efter lang rokade at spille Sd5, så afbytning på c3 er nok ikke til at undgå.

13. Lxc3, De7 14. 0-0-0, Te8 15. Se4, Sxe4.

Også efter 15. —, Le6 16. Sxf6†, Dxf6 17. f4 har hvid gode angrebschancer.

16. Lxe4, Le6 17. Ld5, Tad8.

18. g4!, Td6.

Sorts bedste chance var nok at slå på g4, selv om hvid efter f. eks. 18. —, Lxg4 19. Tdg1, Le6 20. f4, f6 (20. —, Lxd5 21. cxd5, Txd5? 22. Dg2 o. s. v.) 21. Lxc6, bxc6 22. fxe5 står bedst. Efter partitrækket ruller det hvide angreb næsten automatisk videre.

19. g5, Ted8.

På 19. —, h5 følger naturligvis 20. g6 med

åbning af g-linjen (20. —, f6? 21. De2 og slag på h5).

20. gxh6, Lxd5 21. cxd5, Txd5 22. Tdgl, Dd6.

22. —, g6 23. h5, g5 24. Df5, f6 25. f4 holder heller ikke længe.

23. Txg7†, Kf8 24. Dh7, Td1† 25. Kc2, Td2†.

Hvis sort slår på h1 er der mat i to træk og slutspillet efter 25. —, Dd3† 26. Dxd3, T1x d3 27. Thg1 er vundet for hvid. Der fulgte endnu:

26. Lxd2, Dxd2† 27. Kb1, Dd5 28. Thg1, Td7 29. Dg8†, sort opgiver.

Noter af Palle V. Henriksen.

Elo ratingsystemet

Af professor Arpad E. Elo. Oversat af Svend Hamann

III

Praksis og reguleringer

1. For hver ny spiller, som skal indlemmes i ratingpuljen, udregnes rating ved hjælp af formel (1) for mindst 24 partier. Disse partier kan være fra en eller flere turneringer, som dog skal være ratede, eller fra officielle turneringer, ikke fra private partier. Under denne periode betragtes en spiller som foreløbig ratet. Efter denne periode betragtes han som etableret, og hans ratingtal udregnes derefter efter formel (2).

2. Når man skal rate en turnering, giver man først ratingtal for ikke ratede spillere ved hjælp af formel (1) og derefter bruges samme formel på de foreløbigt ratede spillere. Herefter rates de allerede etablerede spillere, idet man nu bruger formel (2). Når man nu skal udregne ratingtal efter at en etableret spiller har mødt en ikke-ratet spiller, sker dette udelukkende på grundlag af deres indbyrdes parti. Det følger heraf, at de etablerede spillere som gruppe betragtes hverken kan vinde eller tabe points i rating.

Individuelt kan de derimod udmærket vinde eller tabe ratingpoints, afhængig af deres score mod de ikke etablerede spillere.

3. Koefficienten K for hver spiller sættes til 45 for de første 100 partier, til 30 for de næste 200 partier og til 20 herefter. Hvis en spillers rating overstiger 2200, inden de første 100 partier er spillet, falder K til 30. K falder på ethvert tidspunkt til 20, hvis ratingtallet overskrider 2400.

4. Alle partier spillet i ratede turneringer medfører udregning af nye ratingtal. Heri inkluderes også partier vundet på tid, partier vundet ved at modstanderen ikke mødte op til hængepartiet og partier allerede spillet af en spiller, som senere trak sig ud af turneringen. Partier vundet ved at modstanderen slet ikke mødte op skal ikke medregnes i ratingberegningen.

5. Individuelle matcher tæller kun når det drejer sig om etablerede spillere, og kun for 10 partier eller mindre. Længere matcher kan beregningsmæssigt indeles i passende segmenter af 10 partier eller mindre.

Beregningseksempler

1. *Beregning af begyndelsesværdier:* En ikke ratet spiller deltager i en turnering – evt. i flere turneringer mod 24 ratede spillere, hvis rating i middel er 1850, og scorer her 9 gevinster og taber 15 partier. Idet formel (1) skal anvendes udregnes først hans score i procent, og man får $6/16$ eller 0.375 . Tabel 1 giver så et $D(P)$ på $\div 90$, hvilket viser, at han er 90 points under gennemsnittet. Hans ratingtal bliver derfor: $1850 \div 90 = 1760$.

2. *Beregning af en spillers aktuelle ratingtal:* Vores spiller fra foregående eksempel, som jo nu har etableret sit ratingtal på 1760, tænkes at deltage i en turnering, hvor han møder 7 ratede spillere. Spilleren opnår følgende resultater:

Modstander	Modstanderens rating	Rating difference (spiller ÷ modstander)	Forventet resultat (Tabel 2)	Det aktuelle resultat
A	1645	115	0.66	1
B	1680	80	0.61	0.5
C	1920	÷ 160	0.29	1
D	1720	40	0.56	1
E	1980	÷ 220	0.22	0.5
F	1905	÷ 145	0.31	1
G	2010	÷ 250	0.19	0
			2.84	4.0

Man bruger nu formel (2) med $K = 45$ og $W = 4$, W_e , som er summen af de resultater, man må forvente at få mod de forskellige modstandere, bliver 2.84 (Tabel 2). Spillerens nye ratingtal bliver $1760 + 45 \cdot (4.0 \div 2.82)$ eller 1812. Da spilleren har klareret sig bedre end forventet, stiger hans rating.

3. *Rating af en match:* Spiller X vinder en 10 partiers match over Y med 7.5 points mod 2.5. Begge spillere har et etableret ratingtal (R_0), som for X's vedkommende er 2280 og for Y 2020. Lad K være 20 for X og 30 for Y. Idet man nu bruger formel (2) med W_e taget fra tabel 2 (ratingdifferencen er 160) finder man en gevinstsandsynlighed på 0.82 for X og

0.18 for Y. For 10 partiers vedkommende må man altså forvente, at X scorer 8.2 points og Y 1.8 points. Idet disse tal nu benyttes fås X's nye rating til $2280 + 20 \cdot (7.5 \div 8.2)$ eller 2266 Y's nye ratingtal bliver $2020 + 30 \cdot (2.5 \div 1.8)$ eller 2041.

4. *Rating af en gruppe ikke-ratede spillere:* Her gennemgås to metoder, hvoraf den ene kaldes den successive approximationsmetode. Beskrivelsen af disse metoder er dog for pladskrævende, og interesserede henvises derfor til Elos originale artikel i »Chess Life«, juli 1967. (Fortsættes).

Hovedkredsresultater

1. hovedkreds - Københavns Skak Union

Flere hold end nogensinde deltog i KSU's holdturnering 1969/70. Der var 95 tilmeldte hold, to hold udgik dog inden starten og et hold udgik undervejs. 37 klubber var repræsenteret, og heraf blev 17 præmieretager.

Frederiksberg Skakklubs 2. hold vandt mesterrækken og rykker op i 3. division.

Mesterrækken: 1. Frederiksberg II 36½ p., 2. 1941 I 35 p., 3. Øbro I 33 p., 4. Gladsaxe II 25½ p. (3 mp.), 5. Københavns Skf. II 25½ p. (3 mp.), 6. Jernbanen I 24½ p., 7. Kampklubben III 23½ p., 8. Rokaden I 20½ p.

1. række, gr. 1: 1. Studenterforeningen III 40 p., 2. Frederiksberg III 32 p., 3. 1941 II 27½ p., 4. Hvidovre I 26½ p., 5. Hellerup I 25 p., 6. Lyngby-Virum II 24½ p. (2½ mp.), 7. Tårnet I 24½ p. (2 mp.), 8. Amager I 24 p.

1. række, gr. 2: 1. Brønshøj Skf. I 35½ p., 2. Rødovre I 32½ p. (6 mp.), 3. Vanløse I 32½ p. (5 mp.), 4. Hellerup I 31 p., 5. Birkerød I 28 p., 6. Brøndbyerne I 25½ p., 7. Kampklubben IV 21 p., 8. Sporvejene I 18 p.

2. række, gr. 1: 1. Sundbyerne III 36½ p. (7 mp.), 2. Albertslund I 36½ p. (5½ mp.), 3. Gladsaxe III 33 p., 4. Brønshøj Skf. II 28 p., 5. Vanløse II 27½ p., 6. Lyngby-Virum III 25 p., 7. Brønshøj Skk. 28 p., 8. Frederiksberg IV 14½ p.

2. række, gr. 2: 1. Øbro II 41 p., 2. Studenterforeningen IV 34½ p., 3. Rødovre II 30 p., 4. Posten I 27½ p., 5. Søllerød I 26½ p., 6. Gentofte II 24 p., 7. Amager II 21½ p., 8. KFUM I 19 p.

2. række, gr. 3: 1. Capablanca II 26 p., 2. Brøndbyvester I 22½ p., 3. Glostrup II 21 p., 4. 1941 III 17½ p., 5. Københavns Skf. III 17 p., 6. Hareskov I 15 p., 7. Østerbro I 0 p., 8. Kampklubben V 0 p.

3. række, gr. 1: 1. Studenterforeningen V 36 p., 2. Gladsaxe IV 33 p., 3. Valby I 30½ p., 4. Hvidovre 29 p., 5. Glostrup III 28½ p., 6. Brøndbyerne II 26 p., 7. Københavns Skf. IV 25½ p., 8. Frederiksberg V 14 p.

3. række, gr. 2: 1. Nathalie Zahles Skole I 35 p., 2. Skovlunde I 33½ p., 3. Øbro III 32½ p., 4. Måløv I 31½ p. (5 mp.), 5. Jernbanen II 31½ p. (3½ mp.), 6. Rødovre III 26½ p., 7. Søllerød II 18 p., 8. Hellerup II 15½ p.

3. række, gr. 3: 1. Studenterforeningen VI

43½ p., 2. Amager III 35 p., 3. Albertslund II 29 p., 4. Glostrup IV 28 p., 5. Jernbanen III 25½ p., 6. Rødovre IV 22½ p., 7. Brøndbyerne III 21 p., 8. Tårnet II 19½ p.

4. række, gr. 1: 1. Skovlunde II 38½ p., 2. Hellerup II 35½ p., 3. Birkerød II 30½ p., 4. Albertslund III 29 p., 5. Hellerup III 28 p., 6. Brøndbyvester II 23 p. (2 mp.), 7. Valby II 23 p. (1 mp.), 8. Amager IV 16½ p.

4. række, gr. 2: 1. Øbro IV 29 p., 2. Birkerød III 27 p., 3. Brønshøj III 25½ p., 4. Hvidovre III 25 p., 5. Sundbyerne IV 22½ p., 6. Skovlunde III 19½ p. (2½ mp.), 7. Tårnet III 19½ p. (1½ mp.), 8. Hareskoven II 0 p.

4. række, gr. 3: 1. Vanløse III 42 p., 2. Øbro V 26 p., 3. Albertslund IV 25½ p., 4. Brønshøj Skk. II 24½ p., 5. Glostrup V 22½ p., 6. Gentofte III 14 p., 7. 1941 IV 13½ p. Bent Jacobsen.

6. hovedkreds

Horsens Skakforening og Skakklubben af 1930, Silkeborg blev vindere af mesterklassens to grupper. En omkamp om oprykningen til 3. division endte uafgjort 4-4, og der måtte derfor spilles endnu en kamp, som vandtes af 1930 med 5½-2½. Årstalsklubben fra Silkeborg bliver herefter det nye hold fra 6. hovedkreds i danmarksturneringen.

Mesterklassen, gr. 1: 1. Horsens I 25½ p., 2. Aros I 22½ p., 3. KFUM I 20½ p., 4. Nordre V 21 p., 5. Århus Skk. II 17½ p., 6. Trøjborg I 13 p.

Mesterklassen, gr. 2: 1. 1930, Silkeborg I 25 p., 2. Horsens II 21½ p., 3. Skive I 21 p., 4. Randers II 19½ p., 5. Viborg I 19 p., 6. Nordre VI 14 p.

A-klassen, gr. 1: 1. Viborg II 20½ p., 2. Skive II 19½ p., 3. Randers 1946 I 16½ p., 4. Hammel I 14½ p., 5. Skanderborg II 9 p., 6. Gjern I (udtrådt).

A-klassen, gr. 2: 1. Vejlbjby-Risskov II 27 p., 2.-3. Ørsted I og Grenå I hver 21½ p. (3 mp.), 4. 1968 II 18 p., 5. Aros II 17½ p., 6. Horsens III 14½ p.

B-klassen: 1. Randers III 20½ p., 2. Tårnet I 18 p., 3. Hadsten I 17 p., 4. Vibjby I 14½ p., 5. Nordre VII 10 p.

C-klassen, gr. 1: 1. KFUM II 23½ p., 2. Vejlbjby-Risskov III 23 p., 3. Horsens IV 21½ p., 4. Østbirk 20½ p., 5. Aros III 16 p., 6. Skanderborg III 15½ p.

C-klassen, gr. 2: 1. 1930, Silkeborg II 21 p., 2. Grenå II 18 p., 3. Viborg III 16½ p., 4. Randers IV 13 p., 5. Skive III 11½ p.

D-klassen, gr. 1: 1. Århus Skk. III 26½ p., 2. Viby II 25 p., 3. Trøjborg II 23 p., 4. Horsens V 22 p., 5. 1950, Horsens 16½ p., 6. Vejlbj-Risskov IV 7 p.

D-klassen, gr. 2: 1. Ulstrup 23½ p., 2. Viborg IV 19 p., 3. Hammel II 14 p. (2 mp.), 4. Hadsten II 14 p. (1½ mp.), 5. Skive IV 9½ p., 6. Gjern II (udtrådt).

D-klassen, gr. 3: 1. Randers 1946 II 25 p., 2. Ørsted II 22½ p., 3. Tårnet II 22 p., 4. Kolind 19½ p., 5. Grenå III 18½ p., 6. Gas-sum 12½ p. *Victor Juul Hansen.*

Partier fra »Århundredets skakmatch«

Med noter af Bent Larsen

4859 Dronningindisk

Hvid: Spasskij. Sort: Larsen.

3. runde.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3.

Dette træk opfattes af de fleste som langt »fredeligere« end 3. Sc3. Og svaret 3. —, b6 har ry for at være en slags remisinvitation.

3. —, b6 4. Sc3.

Hovedvarianten 4. g3 spiller Spasskij sjældent.

4. —, Lb7 5. Lg5, Le7 6. e3, 0-0 7. Ld3, c5 8. 0-0, Sc6?!

Dette er næppe spilleligt! Men jeg var jo ude på revanche og ønskede en skarp kamp.

9. d5!, Sb4.

9. —, exd5? 10. cxd5, Sxd5 11. Lxh7† er meget gunstigt for hvid. Men nu truer Sfxd5.

10. d6, Lxd6 11. Lxh7†.

Ikke den eneste fortsættelse, stærkt i betragtning kom 11. Lxf6!?, for efter 11. —, Dxf6, 12. Le4 vinder hvid en officer! Altså 11. —, gxf6 12. Lxh7† o. s. v. Hvis der ikke sker noget særligt på kongefløjen, sidder sort med et alvorligt problem på d-linien.

11. —, Kxh7 12. Dxd6, Lxf3 13. gxf3, Se8!

Dette var planlagt, da jeg spillede 8. —, Sc6, dette som en slags svar på det gamle journalist-spørgsmål, hvor langt regner man frem. Efter 14. Lxd8, Sxd6 15. Le7, Sxc4 16. Lxf8, Txf8 får sort ganske gode chancer i slutspillet, f. eks. 17. b3, Sd2 18. Tfd1, Sxf3† 19. Kg2, Sfe5 20. f4, Sg4 eller måske endda 19. —, Sce5. Og efter 13. Dxf8, Dxf5 14. Kh1, Dh5 har sort i hvert fald en bonde og visse chancer for kvaliteten.

Men så må det jo også tilføjes, at jeg ikke havde tænkt på hvids næste træk, da jeg spillede 8. —, Sc6 ...

14. De7, Dxe7 15. Lxe7, Tg8.

Partifortsættelsen tyder på, at 15. —, Th8 var bedre. Jeg regnede med, at jeg i én eller anden variant ville få brug for det tempo, som skakken efter Lxf6, gxf6 ville betyde, men jeg kan ikke påvise en sådan variant.

16. Tfd1, Sc6 17. Txd7, Se5 18. Tb7, Sxc4 19. Se4, Sa5 20. Td7, Sc6 21. f4, Tc8 22. Tc1.

Et snedigt træk, der bl. a. rummer mulighederne 22. —, Tc7? 23. Txc7, Sxc5! og 22. —, Sxe7 23. Txe7, Tc7 24. Txc7, Sxc7 25. b4.

22. —, a5 23. a3, Kg6!?

Der var store remis-chancer med 23. —, Sxe7 24. Txe7, Tc7 25. Txc7, Sxc7, for efter 26. b4, axb4 27. axb4, Sa6 kan hvid ikke vinde. Men jeg syntes, jeg var nødt til at spille på gevinst, selv om stillingen ikke rigtig indbød til det. Min eneste trøst var, at den hvide løber stod lidt klodset.

Men jeg gad vide, hvad jeg ville have gjort mod det stærke 24. Kh1!

24. Kg2(?), Th8 25. Kf3?!, Txb2 26. Sg5.

Dette ser nu også uhyggeligt ud, og jeg var ved at være i tidnød. Men der er en merbonde, og kongen er som bekendt sommetider en stærk officer, der kan forsvare sig selv. Endnu er der ingen mattrusler, lad mig skaffe mine springere et par felter i centrum:

26. —, e5! 27. Tg1, exf4 28. Ld6!

Ja, det var jeg godt nok bange for, jeg er desværre nødt til at slå den.

28. —, Sxd6 29. Txd6†, f6 30. Se6†, Kf5! 31. Sxf4!

Efter 31. Sxg7†, Ke5 32. Te6†, Kd5 angriber kongen i spidsen for de øvrige brikker, sådan spillede Karl d. 12. efter sigende skak. I dette tilfælde ville metoden faktisk være god nok, gevinstchancer til sort.

31. —, Se5† 32. Ke2, Te8.

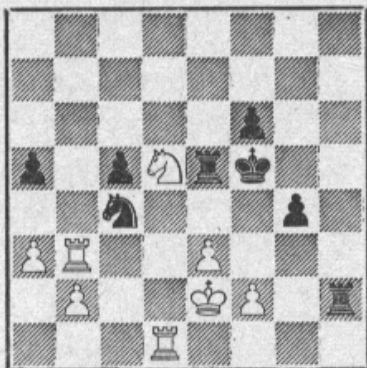
Jeg havde nu ikke meget over et minut tilbage. I farten så jeg, at 32. —, g5 ikke var så godt p. gr. a. 33. Sd5, og derefter besluttede jeg mig til det snedige teksttræk — uden dog at se muligheden 33. Se6(!). Sorts eneste fornuftige svar er 33. —, Sc4 der vistnok holder remis.

33. Txb6, Sc4 34. Tb3, g5 35. Sd5, Te5.

I forrygende tidnød er den eneste chance for fornuftige forudberegninger at holde udviklingen under kontrol med aggressive træk! I »64« anbefales nu 36. Tc1, der ikke er særlig godt p. gr. a. 36. —, Sd6, f. eks. 37. Txc5?, Txf2†!, den slags ser man også i tidnøden. Derimod så jeg ikke 36. Sb6, Sd6 37. Sd7, c4 38. Sxe5, cxb3 39. Sf3!, men efter 39. —, Th8 40. Sd4†, Ke5 41. Sxb3, Tb8 holder sort formentlig remis.

36. Td1, g4!

Nu kommer den groveste fejl, Spasskij har

lavet i flere år. Han har fem minutter tilbage, jeg har mindre end ét. Hvis fejlen skal forklares, må man se på partiets forløb og docere populærpsykologi. Han har stået til gevinst, det gør han ikke mere, tværtimod har sort initiativet, det gør ham forvirret og usikker, osv., osv.

Stillingen er slet ikke let. Det nærliggende 37. Sb6 besvares med 37. —, a4!, hvilket var min plan. Det falder jo godt i tråd med de energiske træk, jeg havde serveret på det sidste. Efter 38. Sxa4, g3 er situationen kritisk for hvid, og tårnslutspillet efter 38. Sc4, axb3 39. Sxe5, fxe5! ser ud til at vinde for sort, der kan kombinere truslerne c4-c3 og g4-g3.

I »64« angives som den bedste løsning 37. Tg1, 37. —, Txd5 besvares jo med 38. e4†. Desuden anføres varianten 37. Tg1, Kg5 38. Tc3, Sxb2 39. Txc5, Sa4 40. Txc4†, Kxg4 41. Sxf6†, Kf5 42. Txe5†, Kxf6 43. Txa5, men her har kommentatoren åbenbart overset 39. —, Txf2†!

Imidlertid kan hvid spille meget bedre: 37. Tg1, Kg5 38. Tb8! Herefter ser jeg ingen sorte gevinstchancer efter 37. Tg1!, mod 37. —, a4 har hvid det ene gode træk 38. Tb8.

37. Kf1???, Th1† 38. Ke2, Txd1. Hvid opgav.

En mærkelig afslutning, hvorefter altså enten Spasskij eller de russiske holdkaptajner besluttede, at han ikke skulle spille i sidste runde.

4860 Engelsk

Hvid: *Petrosjan*. Sort: *Fischer*.

2. runde.

1. c4, g6 2. Sc3, c5 3. g3, Lg7 4. Lg2, Sc6 5. Sf3, e6 6. 0-0, Sge7 7. d3.

Petrosjan skal have haft influenza lige før matchen, og dertil kom så det katastrofale nederlag i første runde. Alligevel ser det ud til, at han spiller på gevinst i dette parti, en remis lod sig måske fremskaffe med symmetrivarianten 7. e3, 0-0 8. d4, cxd4 9. Sxd4, Sxd4 10. exd4, d5 11. cxd5 – eller ville Fischer være vejet udenom?

7. —, 0-0 8. Ld2, d5 9. a3, b6 10. Tb1, Lb7 11. b4, cxb4 12. axb4, dxc4 13. dxc4, Tc8.

Et nærliggende træk, men da man tidligere

har set partier med 13. —, Dd7, er der muligvis tale om en hjemmeforberedelse.

Petrosjans næste træk er en fejlbedømmelse.

14. c5?, bxc5 15. bxc5, Sa5 16. Sa4, Lc6 17. Dc2, Sb7 18. Tfc1.

Muligvis bedre 18. Tfd1.

18. —, Dd7 19. Se1, Sd5!

Langt stærkere end 19. —, Lxa4 20. Txb7. Nu vinder sort en bonde.

20. Sb2, Lb5 21. Sed3, Ld4 22. Db3, Sxc5 23. Sxc5, Txc5 24. Txc5, Lxc5 25. Sd3, Lxd3 26. Dxd3, Td8 27. Lf3, Dc7 28. Lg5, Le7 29. Lxe7, Dxe7 30. Dd4, e5 31. Dc4, Sb6 32. Dc2, Tc8 33. Dd3, Tc4 34. Lg2, Dc7 35. Da3, Tc3 36. Da5, Tc5 37. Da3, a5 38. h4, Sc4 39. Dd3, Sd6 40. Kh2, Kg7.

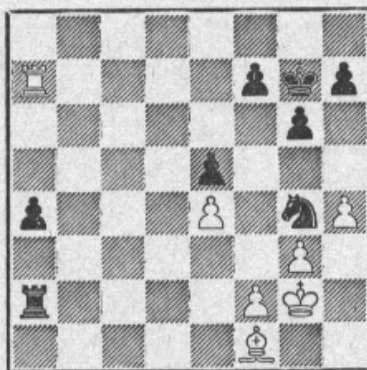
Stillingen er ikke nem at vinde, og Fischer var utilfreds med sit spil i denne partifase. Bl. a. mente han, at hvid nu kunne få gode remischancer med 41. h5, hvilket naturligvis kunne være forhindret med 40. —, h5.

Men Petrosjan havde puttet et andet træk i konvolutten:

41. Td1, Se8 42. Dd7, Dxd7 43. Txd7, Sf6.

Bagefter mente Fischer, at 43. —, Sc7 havde vundet lettere.

44. Ta7, Sg4† 45. Kg1, Tc1† 46. Lf1, Ta1 47. e4, a4 48. Kg2, Ta2.

Bagefter var man enige om, at 49. Kg1 nok havde holdt remis her, men det er der ingen grund til at tage højtideligt. I sådanne »post mortems«, som englænderne kalder dem, er den glade vinder tilbøjelig til at give alle ret i alt.

Senere angav Fischer, at 49. Kg1, h5 50. Lh3, Ta1† 51. Kg2, a3 gav gode gevinstchancer, hvilket ser ud til at stemme. I tårnslutspillet efter f. eks. 52. Ta5, Ta2 53. Lxg4, hxg4 54. Txe5, Tb2 fulgt af a2 og kongevandring til dronningfløjen vinder sort let. I andre varianter af tårnslutspillet får hvid f7-bonden, når den sorte konge går til dronningfløjen, men derefter kommer igen Tb2 og a2, der bliver ikke tid til at slå på g6 – den sorte konge står f. eks. på d8, ikke på d6! – og sort vinder.

Man har angivet en anden gevinstmanøvre: 49. Kg1, Sxf2 50. Lc4, Sh3† 51. Kh1, Tf2 52. Le6, a3 53. Lxh3, a2 54. Kg1, Tb2 55. Lf1, sort vinder ved kongemarch til b8 og der-

efter til d4, påstår man. Det er vist ikke rigtigt, men hvid kan også vige udenom, efter 52. Txa4 er der store remischancer.

Men Petrosjans næste træk letter i hvert fald gevinstføringen:

49. Txf7†(?), Kxf7 50. Lc4†, Ke7 51. Lxa2, a3 52. Kf3, Sf6 53. Ke3, Kd6 54. f4, Sd7 55. Lb1, Sc5 56. f5.

Taber på tempo, men der var ikke andet. 56. Kd2 besvares jo med Sxe4†.

56. —, Sa6 57. g4, Sb4 58. fxxg6, hxg6 59. h5, gxh5 60. gxh5, Ke6 61. Kd2, Kf6 62. Kc3, a2 63. Lxa2, Sxa2† 64. Kb2, Sb4 65. Kc3, Sc6 66. Kc4, Sd4. Hvid opgav.

Fischer mente altså selv, at han forskellige steder havde spillet unøjagtigt. Alligevel virker partiet på en måde mere imponerende end sejren i første runde.

**DANSK
SKAK
UNIONS
EMBLEM
I SØLV**

med nål, knap eller brochenål tilsendes portofrit mod indbetaling af kr. 10,00 på giro 2 08 01 eller ved indsendelse af frimærker.

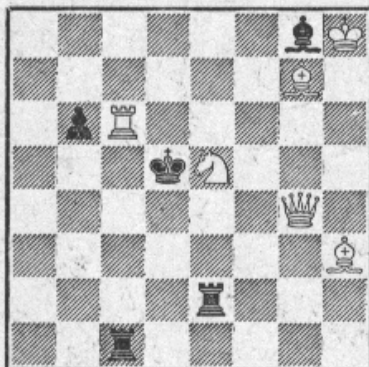
**Skakbladets ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø**

PROBLEMSKAK

Redaktion: Jan Mortensen, Sct. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup (originalopgaver). Tlf. (01) 99 25 58
O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, 2720 Vanløse (løsninger). Tlf. (01) 71 70 78

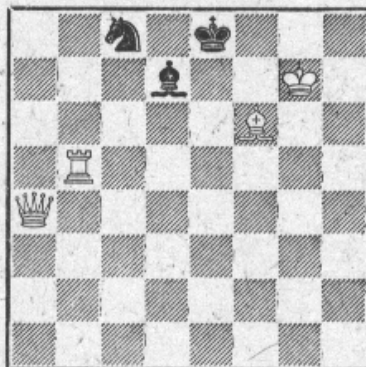
Originalopgaver

8884. Tore Andersson
Tyringe (Sverige)

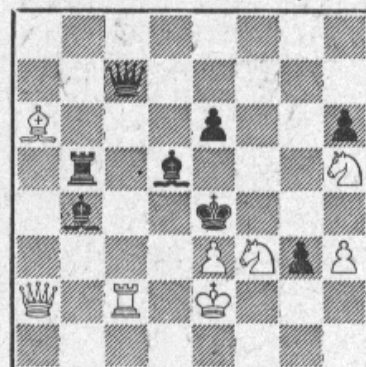
Mat i 2 træk

8885. Harald Kjær
København

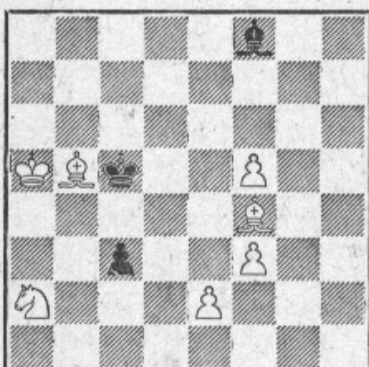
Mat i 2 træk

8886. Arní Stefánsson
Reykjavík (Island)

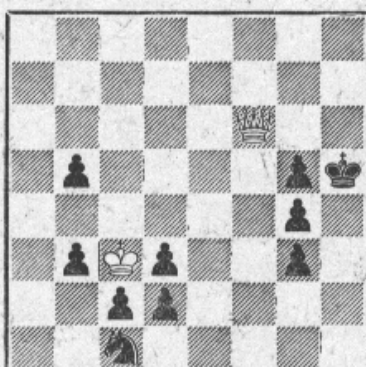
Mat i 2 træk

8887. Valdemar Buhelt (†)

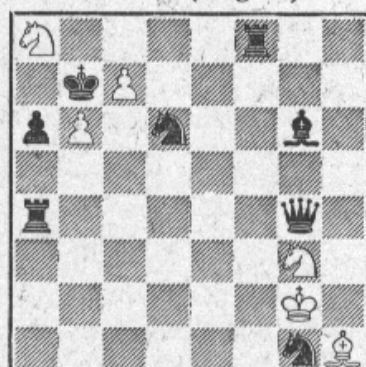
Mat i 3 træk

8888. Jan Mortensen
København

Mat i 3 træk

8889. Sándor Székely
Szolnok (Ungarn)

Hjælpepat i 2 træk
b) Ta4 på h8

Løsninger til opgaverne i juninummeret

Nr. 8871 af H. Ahues: 1. Ld6! Forsøget 1. Le1 strander på 1. —, Sd3! (V.R.).

Nr. 8872 af A. Stefánsson: 1. Td5. God nøgle. (O. G. L.).

Nr. 8873 af Anders E. Webster: 1. Dc6. 1. De3?, Sc3!

Nr. 8874 af Fr. Chlubna: 1. Dg7, truer 2. Sf6†. 1. —, Kxg4, 2. Sf4†. 1. —, Kg5, Se5†. 1. —, Lg4, 2. Sf4†. 1. —, d5, 2. Dh6†. Fire modelmætter. (O. G. L.).

Nr. 8875 af S. Jensen: 1. Dh4, tr. 2. Df2†. 1. —, Kc5, 2. Df6. 1. —, Ke5, 2. De7†. 1. —, Ke3, 2. De1†. 1. —, Kc3, 2. Df2. Overraskende righoldig (V.R.). Nøglen giver 2 flugtfelter. God. (O. G. L.).

Nr. 8876 af L. Larsen & P. Hage: 1. Ta7, truer 2. Le6†. 1. —, Dxa7, 2. Sd5. 1. —, Db3†, 2. Lb3†. 1. —, g6, 2. Lh6†. Bøhmer. Forførelsen 1. Sc6 strander på 1. —, d5!.

Løserturneringen

Total juni: P. Bangsgård 170, N. Danstrup 26, A. Dithmer 159(11), V. E. Hesselberg 160(1), Nina Høiberg 145, H. Højlund 27, Hugo Jensen 36, O. Kroll 129, K. B. Larsen 86(1), T. Rossel 22, V. Røpke 95(36), Leif C. Schmidt 336, L. Skov 507, Leif Slotsgård

295, Preben Sørensen 224, K. Thorsen 32, K. Thrane 496(13), P. Østerbye 224(9) og øvrige lødere uforandrede.

Leon Danty.

- Tør jeg spørge, tænker De? Eller tager De Dem en lille en på øjet.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: Axel Nielsen, Klostervej 23, 5000 Odense, tlf. (09) 12 52 50, postgiro 96 38.

Indbydelse til landsholdsklassen 1970

Der indbydes hermed til deltagelse i landsholdsklassen 1970, der starter først i september. Opmærksomheden henledes på, at landsholdspillere, der ikke har deltaget i de to sidste år, skal deltage i år, hvis de vil bevare retten til at spille i klassen.

Berettiget til at spille i landsholdsklassen er spillere, der har vundet en mestergruppe med mindst 5 points, samt spillere fra de tidligere landsholdsklasser, såfremt de har sikret sig mod nedrykning. Indskudet er kr. 30,00, og dette bedes sammen med tilmeldelsen tilsendt turneringslederen senest den 5. september.

Afsluttede partier

Mesterklassen: 167: 7/1, 1-2. - 168: 7-1.

1. klasse: 306: 5/2. - 307: 5/6. - 308: 4 opgiver resterende partier. - 309: 7/3.

2. klasse: 628: 1/4, 6/7. - 632: 2/5. - 633: 6/5, 2/7, 2/6, 5/7. - 634: 7/1. - 635: 4-2, 4/5, 6/4. - 637: 4/5, 4/2, 6/2. - 638: 4/7, 7/2. - 639: 6/3. - 640: 5/4. - 641: 3/1, 3/5, 1/2. - 643: 4-7.

3. klasse: 699: 1/6. - 702: 6-4, 2/4, 3/5, 3/6. - 703: 4/3, 2/3, da 3 er tavs, 2/6. - 704: 2-3. - 705: 2/5, 7/1, 5/1. - 706: 7-1, 5/1. 708: 5/1. - 709: 3/7, 5/6, 6-2. - 712: 1/3, 7/3, 4/7.

4. klasse: 610: Partiet 2 mod 7 indkaldes til bedømmelse. - 619: 2/5, 3/1. - 620: 1/2, 1/4, 1/6, 5/4. - 621: 5/6. - 623: 1 er tavs, alle får 1 mod ham, 6/4. - 624: 1/6.

Afsluttede grupper

III 697:

1. F. B. Rasmussen, Frederiksh.	2	
2. Orla Petersen, Nykøbing F.	0	
3. Knud Seebach, Odense	2½	
4. Kurt Pedersen, Aalborg	6	1. 24,00
5. E. H. Kristensen, Kalundb.	2½	
6. Børge Pilgaard, Hvidovre	5	2. 18,65
7. Arne Nielsen, Odense	3	3. 13,35

IV 604:

1. Jens Bengtsen, Grenå	5½	1. 24,00
2. E. W. Lindhardt, Sdr. Vrå	0	
3. Elo Elmaa, Frederikssund	1	
4. O. B. Knudsen, Århus	4½	2.-3. 16,00

5. Th. Larsen, Kærby 3
 6. Jens Jensen, Østbirk 4½ 2.-3. 16,00
 7. H. O. Raahauge, Saksøb. 1½
 Nr. 3 og 7 reagerede ikke på henvendelse i Skakbladet og får begge 0 i indbyrdes parti.

IV 605:

1. Ole Hansen, Århus 4½ 1. 24,00
 2. P. V. Jensen, Kværndrup 1
 3. Ib Brønnum, Pårup 1
 4. Inger Nygaard, Jels 1
 5. J. B. Sørensen, Langå 4 2.-3. 16,00
 6. T. Thomasen, Gjesing 3½

7. Aage Ludvigsen, Ikast 4 2.-3. 16,00
 Nr. 2, 3, 4 og 5 reagerede ikke på henvendelse i Skakbladet og får alle 0 i indbyrdes partier.

IV 614:

1. Per Jensen, Viborg 3½ 3. 6,70
 2. O. K. Larsen, Holstebro 0
 3. Ove Dubøl, Næstved 3½ 3. 6,65
 4. H. B. Andersen, København 1
 5. Birk H. Larsen, Kalundborg 2
 6. Erik Petersen, Rødekro 5 2. 18,65
 7. Jens Jensen, Østbirk 6 1. 24,00
Axel Nielsen.

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Arne Henriksen*, Syrenvej 34, 6880 Tarm, tlf. (07) 37 11 49, postgiro 10 59 15.

NYHEDER

Fortsat fra side 174.

oplysninger kan fås hos Hedebo Jensen, tlf. (03) 16 02 23.

NB! Turneringen er ikke koordineret og der skal således *ikke* medsendes spillerkort ved tilmelding.

Allan Christiansen.

Indbydelse til KSUs åbne junior-turnering 1970

Københavns Skak Union indbyder hermed unionens juniorer, *der er født efter den 1. juli 1950*, til den årlige juniorturnering. Turneringen afvikles i år over ialt 9 dage og spilles i KFUKs festsal, St. Kannikestræde 9, 2. sal på følgende dage:

Lørdag den 19/9: 1. runde: kl. 15-19 (20).
 Søndag den 20/9: 2. og 3. runde: kl. 9-13 (14) og kl. 15-19 (20).
 Tirsdag den 22/9: 4. runde: Mkl. kl. 18,30, øvrige kl. 19,30-23,30.
 Torsdag den 24/9: 5. runde: (som angivet for 4. runde).
 Lørdag den 26/9: 6. runde: kl. 13-19 (20).
 Søndag den 27/9: 7. runde: kl. 13-17 (18) og afslutning med præmieuddeling kl. 20 samme sted.

Anmeldelse modtages til følgende klasser: mesterklassen, juniorklasse I og II. Deltagerne placeres efter tidligere resultater eller efter spillestyrke, jvfr. Dansk Skak Unions håndbog med regler for nævnte klasser.

Turneringsindskuddet andrager for mesterklassen 25,- kr. og for juniorklasse I og II 15,- kr., der indbetales ved anmeldelsen til Københavns Skak Union, girokonto 8 72 51.

Tilmeldingslister fremsendes til klubberne. Deltagerne skal anmelde sig til klubformanden ved indsendelse af spillerkort. Spillere, der ikke er medlem af DSU, og som tilmelder sig juniorklasse II, skal ikke indsende spillerkort, men opgive fødselsdato og -år.

Rettidig anmeldelse skal være turneringslederen *Anker Jensen, Strandboulevarden 69, mez., 2100 København Ø., tlf. TR 2432* vege i hænde senest den 27. august.

Viktor Sørensen.

Indbydelse til Odense Skakklubs holdturnering 1970

Odense Skakklub har igen i år fornøjelsen at kunne invitere til klubbens populære Monradsturnering søndag d. 20. september 1970 kl. 9,00 Højskoleforeningen, Slotsvænget 1, Odense.

Turneringen spilles med 4 mands hold over 5 runder med ¾ times betænkningstid til hver spiller. Holdene inddeles i klasserne A, B, C, D og E efter styrke, tilmelding af hold er naturligvis ubegrænset.

Hold fra samme klub kan ikke møde hinanden og der beregnes efter individuelle scoringspoints, ved eventuel ligestilling afgøres ved korrektion.

1. runde kl. 9,00, 2. runde kl. 11,00, 3. runde kl. 13,30, 4. runde kl. 15,30, 5. runde kl. 17,30.

Afslutning af præmieuddeling kl. 19,15, og der er ligesom tidligere år udsat præmier til hvert andet hold der deltager. Førstepremien i hver klasse er et skakur.

Indskuddet, som udgør 40 kr. pr. hold, opkræves spilledagen. N.B. husk materialer - især ure.

Tilmelding af hold senest 16. september 1970 til *E. H. Böttcher, Njalsvej 282, 5000 Odense. Tlf. (09) 12 52 21* (bedst efter 18,00).

P. b. v.
E. H. Böttcher,
 formand.

Til formænd og redaktører

Da SKAKHuset for tiden arbejder på en oversigt over den samlede danske skaklittera-

tur, og i den anledning gerne skulle have alle klubbers og foreningers interne blade med, anmodes alle formænd og redaktører om at sende oplysninger om deres foreningsblade, jubilæumsskrifter, programmer, etc., i det hele taget, hvad der er udgives af hver enkelt klub med angivelse af nr., årgang og udgivelsesår.

Få klubben repræsenteret i bogen!
Skriv eller ring til:

*Leif Schmidt, Rådmand Billesvej 25,
2610 Rødovre, tlf. (01) 91 26 25 (efter kl. 17).*

Jørgen Kristensen død

Efter nogle måneders streng sygdom er adjunkt, cand. jur. Jørgen Kristensen død, 40 år gammel.

Som skakspiller ydede Jørgen Kristensen en stor indsats først i Århus Skakklub og siden 1957 i Odense Læseforening. I sidstnævnte klub var han en af holdets bedste støtter, der med sin store udholdenhed og opfindsomme forsvarskunst skaffede mange points hjem, selv mod meget stærke spillere. Desuden gjorde han gennem mange år en påskønnet indsats som bestyrelsesmedlem.

Jørgen Kristensen

En af de sidste opgaver, Jørgen Kristensen nåede at løse for dansk skak, var i forbindelse med påsketurneringen 1969 i Odense, hvor han desuden på glimrende måde udførte det meget vanskelige hverv som dirigent på delegeretmødet (se billedet), hvor Dansk Skak Unions nye love blev vedtaget. På delegeretmødet valgtes han for en 3-årig periode til Dansk Skak Unions nyoprettede skaknævn, hvor han virkede til sin død.

På alle, som gennem årene har kendt Jørgen Kristensen som et tiltalende og dygtigt menneske, har hans tidlige død gjort et dybt indtryk.

*Helge Sundsted,
fm. f. Fyens Stifts Læseforenings
Skakafdeling, Odense.*

VIL DU GØRE EN INDSATS?

Vi bliver mere og mere aktive i dansk skak. Samtidig bliver vi om ikke færre, så dog heller ikke flere om at dyrke vor fælles hobby på »organiseret« plan.

Det sidste er sørgeligt, sandt, og ... let at ændre!!

Vi slår fast, at de skakspillere, der om 6-8 år udgør eliten herhjemme, går i skole nu. De fleste dyrker skoleskak med liv og lyst, og efterhånden dukker de op i skakklubberne.

Men alle de, der skal have det lille puf, ville i skakmæssig henseende synke hen i glemsel, hvis det ikke var her, *du* kommer ind i billedet.

Du er klubformand, medlem af bestyrelsen eller på anden måde interesseret i din klubs udvikling. Du ved, at med en tilstrækkelig stor juniorafdeling er der mulighed for at opnå tilskud, f. eks. gennem oprettelse af en interessegruppe for unge eller via en ansøgning herom direkte til kommunen. Og du har ofte tænkt på at gøre noget ved sagen, for selvfølgelig skal din klub da være danmarksmester om 6-8 år!

Du har naturligvis selv gjort dig tanker om, hvordan du vil kontakte de unge med henblik på udvidelse af juniorafdelingen, og derfor vil vi være glade for din hjælp til at gøre vor forslagsliste længere. Foreløbig ser den sådan ud:

1. Tilbud til skolerne om støtte ved oprettelse af en skoleskakklub, f. eks. i form af en lille skrivelse, der samtidig præsenterer klubben.

2. Arrangement af simultanforestillinger på skolen. Det er nok bedst at lade en svagere spiller optræde i rollen som »slagter«; det skærper interessen, når i det mindste et par stykker undgår at tabe.

3. Gennemgang af interessant partistof, gerne krydret med personlige oplevelser.

4. Arrangement af en kamp mod klubbens svagere spillere, helst i klublokalet og på klub-aftenen.

5. Oprettelse af en interessegruppe for unge (om nødvendigt stiller kommunen sikkert gerne lokale til rådighed!). Til interessegruppen stilles ikke andre krav, end at man beskæftiger sig med emnet, og at et gennemsnit på 10 deltagere pr. aften opnås. Det skal dog nævnes, at aktiviteten i en sådan gruppe skal være afsluttet senest kl. 20. Det vil nok være klogt at »køre« gruppen nogenlunde som en klub; det letter den senere overgang.

Som du ser, er listen ikke ret lang, og derfor spørger vi:

**VIL DU GØRE EN INDSATS
FOR AT FORLÆNGE DEN?**

Forretningsudvalget.

Midtvestjydsk enkeltmands- turnering 1970

I Ølgod afsluttedes den 7. juni midtvestjydsk enkeltmandsturnering 1970. Turneringen, der

er den sjette Ølgod Skakklub har arrangeret, havde tilslutning fra 128 spillere.

Efter aftale med spillerne i mesterklassen, hvori deltog fire elitespillere og seks mesterpillere, afvikledes denne klasse med alle mod alle over 9 runder.

Mesterklassens resultater blev: 1. Jørgen Jørgensen, Års (E) 7, 2. Tage Sørensen, Herning (M) 6½, 3. Vagn Sørensen, Ølgod (M) 5½, 4. Sigfred From, Herning (E) 5½, 5. Gunnar Nielsen, Evans (E) 5, 6. Poul Erik Nielsen, Sct. Jørgen, Holstebro (M) 4½, 7. Steen Funk Jensen, Herning (M) 4½, 8. Harald Enevoldsen, Frederiksberg (E) 4, 9. Laurits Foldager, Ølgod (M) 2½, 10. Oskar Thomsen, Vejen (M) 0.

De øvrige klasser afvikledes over 7 runder, hvor de bedste resultater blev:

1. klasse, gruppe A: 1. Peter Friis Nielsen, Esbjerg Skf. 5½, 2. Chr. Vestager, Herning 5, 3. Niels Kr. Sørensen, Evans 4½, 4. A. Buhl Jensen, Evans 4½.

1. klasse, gruppe B: 1. K. S. Riber, Outrup, 2. Hans Chr. Jensen, Skjern, 3. Børge Funch Pedersen, Herning, 4. Niels Højgård, Ølgod og 5. Ove Rasmussen, Herning hver 4½.

1. klasse, gruppe C: 1. John Rødgård, Esbjerg Skf. 5½, 2. Poul Friis Nielsen, Esbjerg Skf. 5, 3. Jens Ole Nielsen, Ølgod 5.

2. klasse, gruppe A: 1. Finn Larsen, Centrum, Esbjerg 6, 2. Torkild Hansen, Ringkøbing 5, 3. Hans Pedersen, Outrup, 4. N. J. Friis Nielsen, Esbjerg Skf., 5. Henning Fogtmann, Ribe og 6. Knud Mathiasen, Skjern, hver 4½.

2. klasse, gruppe B: 1. Rich. Larsen, Ølgod 5½, 2. Finn Nicolajsen, Ribe 5, 3. Palle Thomsen, Ribe 5, 4. Finn Gasseholm, Kerteminde og 5. Arne Grundahl, Års, hver 4½.

2. klasse, gruppe C: 1. Jan Rewitz, Esbjerg Skf. 6, 2. Willy Vork, Ribe 5, 3. Arne Dalgård, Skjern og 4. Leif Mortensen, Ølgod, hver 4½.

3. klasse, gruppe A: 1. Knud Nielsen, Ølgod 6, 2. Martin Knudsen, Evans og 3. Niels Chr. Madsen, Sædding, hver 5, 4. Lars Christoffersen, Vejle Skk. og 5. Jacob Brøgger, Egvad, hver 4½.

3. klasse, gruppe B: 1. Hans P. Hølmgård, Skjern 6½, 2. Rich. Grundahl, Hejnsvig 5½, 3. Peter Brøgger, Egvad 5.

Jens Peter Kristensen.

Tajmanov vandt i Wijk aan Zee

Efter i flere år ikke at have opnået de helt store resultater lader det nu til, at den sovjetiske stormester Tajmanov atter er helt på toppen. I den sovjetiske zoneturnering kvalificerede han sig til interzoneturneringen, og i årets højovnsturnering – den 32. i rækken – sejrede han overbevisende. Turneringen blev spillet i Wijk aan Zee i Holland 12.–31. januar 1970. Slutresultat: 1. Tajmanov, Sovjetunionen 12, 2. Hort, Tjekkoslaviet, 10½, 3. Ivkov, Jugoslavien 10, 4. Kavalek 10, 5. Kurajica, Jugoslavien 9, 6.–7. Benko, USA og Donner, Hol-

land hver 8, 8.–10. Kuijpers, Holland, Filip, Tjekkoslaviet og Westerinen, Finland hver 7½, 11. Bobotsov, Bulgarien 6, 12.–13. Langeveg, Holland og Platanov, Sovjetunionen hver 5½, 14.–16. Cortlever, Holland, Ree, Holland og Janosevic, Jugoslavien hver 4½ – I mestergruppen, som også havde en stærk sammensætning, lykkedes det den unge svensker Ulf Andersson at bekræfte det gode indtryk fra zoneturneringen i Raach, idet han vandt turneringen og samtidig opnåede et internationalt mesterresultat. Her blev slutstillingen: 1. Anderson, Sverige 10½, 2. Forintos, Ungarn 10, 3.–4. Honfi, Ungarn og Medina, Spanien hver 9½, 5. Hartoch, Holland 8½, 6. Antuac, Jugoslavien 8, 7. Doda, Polen 7½, 8.–10. Smederevac, Jugoslavien, Drimer, Rumænien og Day, Canada hver 7, 11.–13. Maeder, Vesttyskland, van Scheltinga, Holland og Clarke, England hver 6½, 14.–15. Sokolov, Jugoslavien og van Geet, Holland hver 5½, 16. Peket, Holland 5.

International turnering i Tblisi 1969/70

I Georgiens hovedstad Tblisi blev i december 69 og januar 70 spillet en international turnering, hvor det lykkedes georgieren Gurgenidse at præstere et stormesterresultat. Han vandt turneringen sammen med eksverdensmester Tal, der umiddelbart før turneringen havde gennemgået en nyreoperation, men som ikke desto mindre for fuld kraft spillede en række strålende partier. Troldmanden fra Riga var i topform og spillede som i gamle dage.

Slutresultat: 1.–2. Gurgenidse og Tal begge Sovjetunionen hver 10½, 3. Hort, Tjekkoslaviet 10, 4.–6. Ciocaltea, Rumænien, Suetin, Sovjetunionen og Gufeld, Sovjetunionen hver 8½, 7.–9. Schamkovitsch, Sovjetunionen, Spiridinov, Bulgarien 8½ og Dschindschitjasvili, Sovjetunionen hver 8, 10. Bronstein, Sovjetunionen 7½, 11. Cholmov, Sovjetunionen 6½, 12. Fuchs, Østtyskland 6½, 13. Haag, Ungarn 5½, 14. Kostro, Polen og Maschic, Jugoslavien hver 5, 16. Lein, Sovjetunionen 4.

Turneringen var af kategorien 1A, og 7½ p. var nok til et internationalt mesterresultat. To spillere uden titel opnåede dette resultat (de sidst nævnte med 8 p.).

Vil De være medlem af Støtteforeningen?

Årskontingent fra kr. 50
Livsvarigt medlemsskab kr. 500

Indmeldelse hos kassereren:

Ole Lauridsen
Finlandsvej 35, 7100 Vejle
Giro 64393

PRISNEDSÆTTELSE!

D.S.U.s reglementshefte, som indeholder F.I.D.E.s regler for skakspillet med kommentarer samt alle reglementer for diverse turneringer tilsendes mod indbetaling af kr. 5,40, gironummer 20801, Skakbladets Ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø. Lommeformat – solid indbinding!

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
1455 KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205
P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50
Pr. år kr. 10,00

ÆRESMEDLEMSDIPLOMER

Flerfarvede. Format: dobbelt A4.
Kr. 5,00 (incl. moms) pr. stk.

MONRADTAVLER

indtil 9 runder – 36 deltagere. Format:
ca. 47x80 cm!
5 stk. kr. 11,25 incl. moms.

Skakbladets Ekspedition. Akademi-
haven, 4180 Sorø. Giro 2 08 01.

Skakhåndbogen

7. udgave
netop udkommet!

Pris: kr. 13,50 (incl. moms)

Tilsendes portofrit mod indbetaling
på giro nr. 2 08 01

Skakbladets Ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt hos postvæsenet. Abonnementspris pr. år: kr. 30,00, Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island). Øvrige udland: kr. 33,00 pr. år. Enkelte numre samt hele ældre årgange kan købes i ekspeditionen.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13–18). Giro 2 08 01.

Sekretær: Knud Fischer, Ådalsvej 7, Knabberup, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 82 21.

Juniorleder: H. Grau-Hansen, Lundevej 9, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 02 83.

Propaganda og korrespondanceskak: Chr. Waagner Nielsen, Arendalvej 9, 9800 Hjørring.
Tlf. (08) 92 32 56.

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Møldrupvej 10, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13–18). Giro 2 08 01.

Trykt i A. Backhausens Bogtrykkeri ved Holger J. Sørensen, 8700 Horsens.

Aflleveret til postvæsenet 31. juli 1970.

Til korrespondanceskak

»Korrespondancepakken« (200 skakkort, 1 noteringshæfte, 6 rapportlister)	12,25
Korrespondanceskakkort, 200 stk. 8,50, 500 stk. 20,00, 1000 stk.	38,00
Noteringshæfte, til 13 partier, specielt til korrespondanceskak	3,50
Rapportlister, til indenlandsk turnering, stk.	0,05
Rapportlister, til international turnering (I.C.C.F.), stk.	0,20
Lommeskakspil, til 6 partier, så man kan have stillingen i alle partierne sat op på en gang, med celluloidbrikker	18,50
Samme, men med plasticomslag	23,00
Lommeskakspil, til 12 partier, med plasticbrikker	32,25
Samme, men med imiteret læderomslag	39,00

Skaktryksager

Noteringshæfte til 50 partier à 60 træk, format 16 ¹ / ₂ × 12 ¹ / ₂ cm	3,25
Noteringshæfte til 50 partier à 70 træk, format 20 × 13 cm	3,75
Noteringsbog til 200 partier à 70 træk, med register til modstandernavne, til opbevaring af ens bedste turneringspartier, indb.	38,75
Noteringslister til 60 træk, 100 stk. 3,50, 1000 stk.	32,50
Noteringslister til 70 træk, med diagram, 100 stk. 4,25, 1000 stk.	40,00
Noteringslister, dobbelte, til 100 træk, 100 stk. 12,25, 1000 stk.	117,00
Carbonpapir til dobbelte noteringslister, pr. stk. 0,10, 100 stk.	9,25
Hængepartikuverter, 100 stk.	6,75
Hængepartikuverter med indlæg til hemmeligt træk, 100 stk.	8,75
Turneringskort til 8 runder efter Monrads system, 5 farver, 100 stk.	6,00
Navnesedler til holdkampe, 5 farver, 100 stk. 3,25, 1000 stk.	30,00
Medlemskort til afstempling, til 6 måneder eller kvartaler, stk.	0,06
Medlemskort til afrivning, til 6 måneder eller kvartaler, stk.	0,14
Rundeskema til enkeltmandsturnering, med modstandernumre, 6 spillere 0,14 - 8 spillere 0,14 - 10 spillere 0,17 - 12 spillere 0,17 - 14 spillere 0,20 - 16 spillere 0,20 - 18 spillere 0,25 - 20 spillere 0,25.	
Turneringstavle på karton (alle mod alle), 8 spillere 0,35 - 12 spillere 0,40 - 16 spillere 0,45 - 20 spillere 0,50.	
Turneringstavle (Monradsturnering), 20 spillere 0,55 - 30 spillere 0,70 - 36 spillere 2,25.	
Æresbrev, med Dansk Skak Unions bomærke	5,00
Diagrammer til opgaver eller partistillinger, i blok à 100 blade	3,75

Diverse skakmateriel

Skaktrykkeri, til opgaver eller partistillinger, diagram 64 × 64 cm	46,00
Stempelpude til skaktrykkeri, 114 × 70 mm, sort eller rød	7,00
Stempelfarve til skaktrykkeri, sort eller rød, pr. flaske	3,25
Enkelte stempler til skaktrykkeri, stk.	2,30
Dansk Skak Unions emblem, i sølv, med knap eller brochenål, stk.	10,00
Poser af stof til skakbrikker, med snoretræk, stk.	4,25
Stempel med tallene 0, 1/2, 1 til stempling af turneringsresultater	10,00

Skaklitteratur

Chéron: **Lehr- und Handbuch der Endspiele.** 3 bind.

Bind 1: Tårnslutspil i forbindelse med løber og (eller) springer samt enkelte bønder, dobbeltbønder, forbundne eller ikke forbundne fribønder eller uden bønder, 2. oplag, 354 sider. Indb. 40,00 - Hft.	33,25
Bind 2: Rene bondeslutspil, alle variationer af slutspil med løber(e) og (eller) springer(e) og med eller uden bønder, 2. oplag, 468 sider. Indb. 47,50 - Hft.	40,00
Bind 3: Dronningslutspil med eller uden andre officerer og med eller uden bønder, 2. oplag, 344 sider. Indb. 56,75 - Hft.	49,50

Ferielukning fra 25. august til 8. september.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense - Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 9 93 24

HR MOGENS FJELDSTED
SLAGSLUNDE SKOV
SLANGERUP